

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 725/2026
18.06.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Александра Степановића, Јасмине Васовић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Јована Нешковића, због кривичног дела силовање из члана 178. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Јована Нешковића, адвоката Уроша Зејака, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Смедереву К.бр.26/24 од 28.05.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж1 887/25 од 10.03.2026. године, у седници већа одржаној дана 18.06.2026. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Јована Нешковића, адвоката Уроша Зејака, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Смедереву К.бр.26/24 од 28.05.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж1 887/25 од 10.03.2026. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву К.бр.26/24 од 28.05.2025. године окривљени Јован Нешковић је оглашен кривим да је извршио кривично дело силовање из члана 178. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од пет година, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 04.05.2019. године до 27.06.2019. године. О трошковима кривичног поступка и имовинско-правном захтеву је одлучено на начин ближе описан у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 887/25 од 10.03.2026. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ВЈТ у Смедереву и браниоца окривљеног Јована Нешковића, адвоката Уроша Зејака и потврђена пресуда Вишег суда у Смедереву К.бр.26/24 од 28.05.2025. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног Јована Нешковића, адвокат Урош Зејак, због повреде

закона из члана 438. став 2. тачка 1) и став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев као основан, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по закону не могу заснивати. Свој став бранилац образлаже наводима да је у поновљеном поступку донета пресуда уз ускраћивање права на унакрсно испитивање, односно да је првостепени суд засновао пресуду на ранијим исказима сведока-оштећене АА и сведока ББ и ВВ. По оцени браниоца, иако је суд покушао да формално примени закон и то на такав начин што је сведоцима предочио раније исказе, исти су остали при тврдњи да се догађаја практично не сећају, одбијајући да одговарају на конкретна питања одбране, а одбрани онемогућено право на унакрсно испитивање сведока, што је у супротности и са одредбом члана 33. став 5. Устава Републике Србије и члана 6. став 3. тачка д) Европске конвенције о људским правима. Бранилац сматра да се осуђујућа пресуда не може заснивати на исказима сведока које одбрана није могла да испита, а одбијањем сведока да одговара на питања одбране, јер се не сећају догађаја, повређено је право на одбрану окривљеног.

Из списка предмета произилази да су дана 27.05.2019. године пред Вишим јавним тужилаштвом у Смедереву у предмету Кти.бр. 17/19 од 27.05.2019. године и дана 21.10.2019. године у предмету Кто.бр. 34/19 од 21.10.2019. године, у кривичном поступку против окривљеног Јована Нешковића, због кривичног дела силовање из члана 178. став 3. КЗ, сачињени записници о испитивању сведока оштећене АА, да је сведок, између осталог, упозорена да је сходно одредби члана 95. став 1. ЗКП дужна да говори истину, а на основу члана 95. став 2. ЗКП сведок је упозорена да није дужна да одговара на питања ако је вероватно да би тиме себе или лица са којима живи у браку, ванбрачној заједници или другој трајној заједници живота, сроднике по крви у правој линији, у побочној линији до трећег степена закључно, сроднике по тазбини до другог степена закључно, као и усвојенике и усвојитеље изложио тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу, те је упозорена на разлоге за искључење дужности сведочења из члана 93. став 1. ЗКП и након упозорења је сведок изјавила да не постоји такав разлог. Сведок је упозорена и на разлоге ослобођења дужности сведочења из члана 94. став 1. ЗКП, па је изјавила да није ни у каквом сродству са окривљеним. Испитивању дана 27.05.2019. године су присуствовали и браниоци окривљеног Јована Нешковића, адвокат Зоран Јевтић и Слободан Сврзић, а дана 21.10.2019. године адвокат Зоран Јевтић, те су на крају испитивања сви присутни

упозорени да, у смислу члана 235. став 1. ЗКП, имају право да им записници буду прочитани, што исти нису захтевали, те нису имали приговоре у погледу садржине записника.

Дана 27.05.2019. године је сачињен и записник о испитивању сведока малолетне ВВ у предмету Кти.бр.17/19, а дана 26.09.2019. године и записник о испитивању сведока ББ, те су наведеним сведоцима предочена иста права и обавезе, уз ту разлику што је испитивању сведока ВВ присуствовала и законски заступник малолетне, мајка ГГ. Браниоци окривљеног нису имали примедбе ни на сачињавање наведених записника.

По оцени Врховног суда, наведени записници представљају законите доказе и по начину прибављања и по својој садржини и на истима се може заснивати пресуда, обзиром да из списка предмета произилази да је ова доказна радња (испитивање сведока) предузета у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, из разлога што су приликом испитивања сведоци поучени о својим правима и обавезама, а испитивању су присуствовали браниоци окривљеног као и мајка малолетног сведока, браниоци су имали могућност да постављају питања, да прочитају записнике, потписали су их и нису имали примедбе на сачињавање истих.

Поред наведеног, на главним претресима одржаним дана 29.04.2021. године, 23.02.2023. године и 04.12.2023. године је испитана сведок-оштећена АА, на главном претресу дана 24.03.2022. године сведок ВВ и на главном претресу дана 11.01.2023. године сведок ББ и приликом свих испитивања је бранилац окривљеног имао могућност да поставља питања сведоцима, што је и чинио, да би у поновљеном поступку након укидања пресуде на главном претресу одржаном дана 17.01.2025. године оштећена била поново испитана и извршено суочење између окривљеног и оштећене, те поново испитани сведоци ВВ и ББ, а бранилац окривљеног постављао питања свим сведоцима.

Имајући наведено у виду, по оцени Врховног суда, неосновани су наводи браниоца окривљеног којима указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер су записници о испитивању сведока сачињени у складу са законом, а на главном претресу одбрани омогућено унакрсно испитивање, те извршено суочење између окривљеног и оштећене, па су наводи из захтева за заштиту законитости да је окривљеном ускраћено право на одбрану, оцењени као неосновани.

У осталом делу захтева, бранилац окривљеног истиче повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП из разлога што је образложење првостепеног суда противречно само себи јер је навео да је приликом одлучивања вршио оцену свих изведених доказа, између осталог и исказа оптуженог и оштећене приликом суочења од 17.01.2025. године, да би у истом образложењу суд навео да је одбио предлог одбране да се изведе доказ суочењем оптуженог и оштећене, те је оштећена решењем суда добила статус посебно осетљивог сведока, које је у току првостепеног поступка стављено ван снаге.

Бранилац окривљеног је затим истакао повреду закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, јер се другостепени суду својој одлуци није бавио жалбеним наводима,

већ само цитирао жалбене наводе тужилаштва и одбране и затим делове образложења првостепене пресуде, те само дао опште формулације да је првостепени суд насупрот жалбеним разлозима на основу свих изведених и правилно оцењених доказа све одлучне чињенице довољно расветлио и чињенично стање. По оцени браниоца, ово је посебно од значаја с обзиром да је првостепена пресуда у овом поступку већ једном укидана, између осталог и због недостатака у утврђеном чињеничном стању, а које је након поновљеног поступка практично остало идентично утврђено.

Како повреде одредби чланова 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни суд у разматрање и оцену изнетих навода, није ни упуштао.

Бранилац окривљеног је на крају истакао да је повређено право на образложену судску одлуку, односно члан 32. Устава РС и члан 6. Европске конвенције, јер право на правично суђење подразумева да суд мора са посебном пажњом да испита кључне аргументе одбране и да за њих пружи логична и уверљива правна објашњења, као и да је повређена одредба члана 36. Устава РС, односно право на правни лек.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости нема прописани садржај, па се Врховни суд у разматрање и оцену изнетих навода захтева, није упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић,с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић